

Levélcím: 1068. Budapest, Benczúr u. 45.

Tel.: 4612-464, Fax: 4612480

E-mail:

autonom@t-online.hu

Az Európai Szakszervezeti Szövetség /ETUC/ és a Nemzetközi Szakszervezetek Szövetsége /ITUC/ tagja

TÁJÉKOZTATÓ a társadalombiztosítással összefüggő törvények főbb változásairól

1. RÉSZ

A **főbb** változásokat a 2011-ben hozott döntések, illetve a 2012. január elsejétől érvényes szabályok alapján mutatjuk be, és hivatkozunk a törvények, illetve rendeletek számára is.

A módosítások igen bonyolulttá tették az eligazodást a rokkantsági, a járulék, valamint a nyugdíj szabályokban.

Ezért javasoljuk, hogy az egyedi esetekben igen körültekintően, a **jogszabályok teljes ismeretében** járjanak el.

I.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj) 195/1997. (XI.5.) Korm.r. (R)

1.) Az alapelvekben megjelenik „**az egyéni felelősség elvének megfelelően**”... jogosultsági feltétel.

2.) **A fogalmak és értelmező rendelkezésekben:**

- nem minősül saját jogú nyugdíjasnak az a természetes személy, aki pl. korengedményes, előnyugdíjas, munkaképtelenségi járadékban, rehabilitációs járadékban részesül;

- újra szabályozták a megbízási jogviszony, munkaviszony fogalmát;
- járulék: az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék, nyugdíjjárulék, táppénz hozzájárulás, egészségügyi szolgáltatási járulék, valamint a karkedvezmény-biztosítási járulék.

3.) Társadalombiztosítási ellátások szabályai is módosultak:

- megváltozott munkaképességű személyek ellátása,
- rokkantsági ellátás,
- rehabilitációs ellátás,

(ezekről az ellátásokról külön törvény rendelkezik, lásd: később)

Leglényegesebb új szabály 2012. január elsejétől rokkantsági nyugdíj nem állapítható meg!

(Így ezek az ellátások kikerültek a társadalombiztosítási nyugdíjszabályokból is!)

4.) Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak:

- felsorolásában az új elnevezés szerint kerültek be „a megváltozott munkaképességűek” ellátásaiban részesülők;
- pontosították a kiskorú nem magyar állampolgár jogosultságát.

Bővült a felsorolás a

- „Korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló törvény alapján korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülők”-kel;
- „az előadó – művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló törvényben meghatározott balettművészeti életjáradékban részesülő”-vel.

5.) Járulék- és egyéb fizetési kötelezettségek

a) A munkáltató

- társadalombiztosítási járulékot **nem fizet,**
- felszolgálati díj után **15%-os** nyugdíjjárulékot
- karkedvezmény-biztosítási járulékot: **13%**
(ennek alapja az egyéni járulékalapot képező jövedelem)
(Ez a járulékfizetési kötelezettsége 2013. január elsején megszűnik.)
- táppénz hozzájárulást: **a táppénz összegének egyharmadát**
- egyéb fizetési kötelezettség: rehabilitációs hozzájárulás, ha kötelező foglalkoztatási szintet nem éri el 964.500 Ft/fő/év szakképzési hozzájárulás mértéke 1,5% (nem változott).

b) A biztosított

- természetbeni egészségbiztosítási járulékot: 4%,
- pénzbeli egészségbiztosítási járulékot: 3%
(ezt mindegyik biztosítási jogviszonyában megszerzett járulékalapot képező jövedelme alapján meg kell fizetnie (a nyugdíjjárulékot csak az un. felső határig!))
- munkaerőpiaci járulékot 1,5%
- nyugdíjjárulékot, 2012-ben maximum napi 21.700 Ft egész évre számítva 7.942.200 Ft után 10%
- saját jogú nyugdíjas
4% természetbeni egészségbiztosítási és
10% nyugdíjjárulékot fizet
- A nyugdíjjárulékot a 2012. január elseje után megállapított rehabilitációs ellátásban részesülőnek is fizetnie kell.
- A járulékalapot képező jövedelem szabályai nem változtak.

- **Megszűnt** az a szabály, amelyben a szolgálati nyugdíj és szolgálati rokkantsági nyugdíj járulékfizetéssel nem fedezett részét a központi költségvetés fizeti.
- **Törölték** a magán-nyugdíjpénztári tagokra vonatkozó szabályokat is.
- A nem biztosítottak **havi 6.390 Ft, napi 213 Ft** egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetnek.

II.

A szociális hozzájárulási adó 2011. évi CLVI. törvény IX. fejezete 453.§-tól 467.§-ig

Miután a Tbj. Törvény 20.§-a hatályát veszítette – ebben szerepelt a munkáltatók társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettsége – helyette a **munkáltató** (a kifizető) a természetes személlyel fennálló **egyes jogviszonyra** (pl. munkaviszony) tekintettel szociális hozzájárulást fizet.

Az adó alapját a törvény 455.§-a tartalmazza:

Röviden: az szja törvény rendelkezései szerint a kifizető által (vele jogviszonyban álló) természetes személy részére juttatott adókötelezettség alá eső, nem önálló tevékenységből származó bevétel – növelve a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj összegével.

A kifizetendő adó összegét csökkenti pl.:

- a munkabérek értékének megőrzését célzó adókedvezmény,
- a Karrier Híd Program – adókedvezménye,
- kedvezőtlen helyzetű csoportok adókedvezménye,
- szakképzettséget nem igénylő munkakörökhöz kapcsolódó adókedvezmény.

Az adó mértéke az adóalap **27%-a**.

A fent említett paragrafusok részletesen kitérnek az adókedvezményekre; az eljárási szabályokra; az értelmezést megkönnyítő szabályokra; más jogszabályok alkalmazására, és átmeneti rendelkezéseket is tartalmaznak.

Az adó eljárási szabályokat az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény tartalmazza.

III.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és 217/1997. (XII. 1.) kormányrendelet

1. Egészségügyi szolgáltatások módosításai

- A megváltozott munkaképességű személyek egészségbiztosítási ellátások körébe tartozó ellátásairól külön törvény rendelkezik.
(A rehabilitációs ellátás szabályai a 2011. évi CXCI. törvényben és a 327/2011. (XII. 29.) kormányrendeletben található.)
- A fogalom-meghatározások köre bővült az egészségügyi térség, illetve térségi várólista körével.
- A szolgáltatások köre kibővült a „rizikómagatartást” befolyásoló csoportos és egyéni egészségfejlesztési szolgáltatással.
- A biztosított ellátását nem tagadhatja meg a beutalóhoz kötött szakellátások esetében a beutaló szerinti egészségügyi szolgáltató. A beutalóhoz nem kötött – nem sürgősségi – szakellátások esetében a térségen belül és bizonyos esetekben a választott egészségügyi szolgáltató.
- A Magyarországon nem hozzáférhető gyógyító eljárások más országban való igénybevétele – szabályai bővültek a biztosítottak részére külföldön történő szerv, illetve szövet eltávolításával (t.i. OEP finanszírozza).

2. Pénzbeli ellátások módosításai

- **Terhességi-gyermekágyi segély (TES)**

Jogosultsági szabályai nem változtak Az igénybe vevők köre számottevően, így pl. TES.-re jogosult: örökbe vevő nő, a gyám, a vér szerinti apa, örökbe fogadási

szándékkal nevelésbe vett csecsemő után **férfi**, ha egyébként a TES jogosultsági feltételek fennállnak.

Összege kiszámítási módja változatlan: a napi átlagkereset **70%-a** a táppénzre vonatkozó szabályok szerint.

Egyéb esetben a minimális bér kétszerese harmincad részének figyelembevételével kell a TES összegét kiszámítani.

- **Gyermekgondozási díj (GYED)**

- Az előzetes 365 napi biztosítási időbe beleszámít a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának ideje is.
- Összegének kiszámítása változatlan. Maximuma 2012-ben a minimálbér emelkedésével természetesen nő (a minimálbér kétszeresének 70%-a).

- **Táppénz**

- Jogosultsági szabályai már 2011. júniusától megváltoztak, így az un. passzív táppénz megszűnt.
Csak a biztosítási jogviszony fennállása alatt keletkezett keresőképtelenség miatt jár – az egyéb feltételek fennállása alapján
- A táppénz napi maximum összegének kiszámítása is tavaly módosult – a figyelembe vehető összeg a minimálbér 400%-a helyett a 200% harmincad része.

IV.

A családok támogatásáról szóló

1998. évi LXXXIV. törvény és 223/1998. (XII. 30.) kormányrendelet

A törvény alapelvei, ellátási formái, jogosultsági szabályai, az ellátások összegei nem változtak.

- **A gyermekgondozási segély**

Összege 28.500 Ft/hó (az öregségi nyugdíjminimum).

Ikergyerek esetén ennek 200-600%-a.

- **Anyasági támogatás**

Összege a öregségi nyugdíjminimum	225%-a
Ikerszülés esetén	300%-a

- **Családi pótlék**

Összegei is változatlanok.

- **Iskoláztatási támogatásban** részesülők igazolatlan mulasztásának szabályait kibővítették.

Budapest, 2012. január 17.

Összeállította:

Soósné Bölczy Brigitta
az ASZSZ tb. szakértője

Folytatásban:

- a társadalombiztosítási nyugdíjról
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól
- és a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról szóló törvények ismertetésére kerül sor